

POSEBAN POREZ NA PRIMITKE OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI
za obveznike poreza na dohodak

Zakon o posebnom porezu na primitke od samostalne djelatnosti i ostale primitke (NN 119/09), primjenjuje se od 01.10.2009. do 28.02.2011. godine. Ministar financija ovlašten je u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovog zakona, pravilnikom detaljnije propisati način njegove primjene, oblik i sadržaj izvješća.

Do tada, trebate znati:

I. OBVEZA

a) Obveznik obračunavanja i plaćanja posebnog poreza je **porezni obveznik, na primitke:**

1. od samostalne djelatnosti obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti (obrtne djelatnosti), djelatnosti slobodnih zanimanja, djelatnosti poljoprivrede i šumarstva te od djelatnosti od kojih se dohodak utvrđuje na temelju propisanih poslovnih knjiga, a prema Zakonu o porezu na dohodak,
2. po osnovi najamnine, zakupnine, iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova od kojih se, prema Zakonu o porezu na dohodak, porez na dohodak i prirez porezu na dohodak utvrđuju i plaćaju prema rješenju Porezne uprave,
3. od otuđenja nekretnina i imovinskih prava od kojih se, prema Zakonu o porezu na dohodak, porez na dohodak i prirez porezu na dohodak utvrđuju i plaćaju prema rješenju Porezne uprave.

b) Obveznik obračunavanja, posebnog poreza je i **isplatitelj (istodobno s isplatom) primitaka:**

1. 4. od vremenski ograničenog ustupa autorskih prava, prava industrijskog vlasništva i drugih imovinskih prava prema Zakonu o porezu na dohodak,
2. 5. po osnovi kamata, izuzimanja imovine i korištenja usluga na teret dobiti tekućeg razdoblja i udjela u dobiti ostvarenih dodjelom ili opcijskom kupnjom vlastitih dionica, a koji čine izvor oporezivog dohotka prema Zakonu o porezu na dohodak,
3. 6. u visini uplaćenih i porezno priznatih premija životnog osiguranja s obilježjem štednje i dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja prema Zakonu o porezu na dohodak.

II. POREZNA OSNOVICA

Poseban porez plaća se kao predujam, određen od prosječnog mjesečnog primitka prema posljednjoj godišnjoj prijavi poreza na dohodak, odnosno:

a) za obveznike koji plaćaju porez na dohodak od samostalne djelatnosti obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti (obrtne djelatnosti),

1. temeljem propisanih poslovnih knjiga

Primitkom od kojeg se obračunava i plaća poseban porez smatra se ostvareni ukupan dohodak od samostalne djelatnosti za koji je podnesena godišnja prijava poreza na dohodak, umanjen za propisana umanjivanja dohotka ((plaće novozaposlenih osoba, nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja, izdaci za školovanje i stručno usavršavanje i izdaci za istraživanje i razvoj..), za (eventualni) preneseni porezni gubitak, i umanjen za konačnu godišnju obvezu poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak. Iz ovog se primitka utvrđuje iznos prosječnoga mjesečnog primitka, razmjerno broju mjeseci poreznog razdoblja u kojem se obavlja samostalna djelatnost. Prosječni mjesečni primitak je porezna osnovica posebnog poreza.

Posebni porez se plaća kao predujam, mjesečno, najkasnije posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec.

Konačni obračun utvrđuje se na temelju podnesene godišnje prijave poreza na dohodak za 2009. i 2010. godinu, na način da se od utvrđene obveze posebnog poreza odbijaju iznosi plaćenog predujma posebnog poreza te utvrđuje razlika za uplatu ili povrat posebnog poreza.

Uz godišnju poreznu prijavu obvezni su podnijeti i posebno godišnje izvješće o obračunatom posebnom porezu.

2. u paušalnom iznosu

Primitkom od kojeg se obračunava i plaća poseban porez smatraju se naplaćeni primici od samostalne djelatnosti obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti (obrtne djelatnosti) i djelatnosti poljoprivrede i šumarstva umanjeni za izdatke u visini 50%.

Predujmovi se obračunavaju prema prosječnom mjesečnom primitku za tromjesečje i plaćaju tromjesečno do posljednjeg dana svakog tromjesečja.

O obračunatom i uplaćenom posebnom porezu obvezni su dostaviti Poreznoj upravi godišnje izvješće, za 2009. godinu najkasnije do 31.12.2009. a za 2010. godinu najkasnije do 31.12.2010. godine.

b) za obveznike koji plaćaju porez na dohodak:

1. od najamnine ili zakupnine, od kojih se, prema Zakonu o porezu na dohodak, porez na dohodak i prirez utvrđuju i plaćaju prema rješenju Porezne uprave

Posebni porez plaća na osnovicu koju čini dohodak utvrđen rješenjem porezne uprave, umanjen za predujam poreza i prireza.

Predujmovi se plaćaju mjesečno, najkasnije posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec.

2. od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova od kojih se, prema Zakonu o porezu na dohodak, porez na dohodak i prirez utvrđuju i plaćaju prema rješenju Porezne uprave,

Posebni porez plaća na osnovicu koju čine naplaćeni primici od djelatnosti iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova umanjeni za 50% izdataka.

Predujmovi se obračunavaju prema prosječnom mjesečnom primitku za tromjesečje i plaćaju tromjesečno do posljednjeg dana svakog tromjesečja.

O obračunatom i uplaćenom posebnom porezu obvezni su dostaviti Poreznoj upravi godišnje izvješće, za 2009. godinu najkasnije do 31.12.2009. a za 2010. godinu najkasnije do 31.12.2010. godine.

3. za dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava

od kojih se, prema Zakonu o porezu na dohodak, porez na dohodak i prirez utvrđuju i plaćaju prema rješenju Porezne uprave.

Poseban se porez plaća na osnovicu koju čini dohodak utvrđen rješenjem porezne uprave, umanjen za predujam poreza i prireza.

Predujam se plaća u roku od 15 dana od dana primitka rješenja Porezne uprave o utvrđenom porezu na dohodak.

III. POREZNE STOPE

Poseban porez na primitke od samostalne djelatnosti i ostale primitke plaća se:

1. po stopi od **2%** na ukupni iznos prosječnoga mjesečnog primitka veći od 3.000,00 kuna, a manji ili jednak iznosu od 6.000,00 kuna, ukupno u tijeku jednog mjeseca,
2. po stopi od **4%** na ukupni iznos prosječnoga mjesečnog primitka ako je iznos veći od 6.000,00 kuna, ukupno u tijeku jednog mjeseca.

Na iznos isplaćenog prosječnoga neto primitka (porezne osnovice) **do 3.000,00 kn** ukupno u tijeku jednog mjeseca **ne plaća se krizni porez.**

IV. OSTALO

- Na postupak pravne zaštite, obnovu postupka, zastaru, obračunavanje, naplatu posebnog poreza na primitke od samostalne djelatnosti i ostale primitke te vođenje prekršajnog postupka primjenjuju se odredbe Općeg poreznog zakona.
- Poseban porez na primitke od samostalne djelatnosti i ostale primitke prihod je Državnog proračuna.
- Porezni obveznik koji u vrijeme važenja ovoga Zakona počne obavljati samostalnu djelatnost od koje se dohodak utvrđuje prema Zakonu o porezu na dohodak, obvezan je obračunati predujam posebnog poreza prema predviđenom iznosu dohotka u godini u kojoj je počeo ostvarivati dohodak. O tome je dužan u roku od 8 dana od početka obavljanja djelatnosti obavijestiti nadležnu ispostavu Porezne uprave prema prebivalištu odnosno uobičajenom boravištu. Predujam posebnog poreza plaća posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec.
- Novčanom kaznom od 5.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba:
  1. ako u propisanom roku ne uplati poseban porez na primitke od samostalne djelatnosti i ostale primitke,
  2. ako u propisanom roku ne dostavi propisano izvješće.

Snežana Klarić, dipl. iur.